

MINISTERSTWO TRANSPORTU,
BUDOWNICTWA i GOSPODARKI MORSKIEJ
Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych

Dot. zdarzenia nr: 740/12

UCHWAŁA

Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych, w składzie:

Przewodniczący posiedzenia:	dr inż. Maciej Lasek
Sekretarz Komisji:	mgr Agata Kaczyńska
Członek Komisji:	mgr inż. Edward Łojek
Członek Komisji:	mgr inż. Piotr Lipiec
Członek Komisji:	mgr inż. Waldemar Targalski
Członek Komisji:	dr inż. Stanisław Żurkowski

Po rozpatrzeniu na posiedzeniu w dniu 11 lipca 2012 r., okoliczności zdarzenia lotniczego z udziałem szybowca SZD-9bis 1E „Bocian” o znakach rozpoznawczych SP-2758, które wydarzyło się w dniu 2 lipca 2012 r., na lotnisku EPKA (Kielce Masłów), **działając w oparciu o art. 5 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 996/2010 w sprawie badania wypadków i incydentów w lotnictwie cywilnym oraz zapobiegania im oraz uchylające dyrektywę 94/56/WE** (Dz. U. UE. L. z 2010 r., Nr 295, poz. 35), Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych uznała przekazane informacje za wystarczające do określenia przyczyny zdarzenia i podjęła decyzję o zakończeniu badania.

Przebieg i okoliczności zdarzenia:

Na lotnisku EPKA odbywały się loty szkolne szybowcowe wg Zadania AI - Szkolenie za wyciągarką Cw.1 - Zapoznanie z wrażeniami lotu. Loty z uczniami wykonywał instruktor pilot szybowcowy 1 kl. Do godziny 8.30 wykonano bez zakłóceń 6 lotów. O godz. 8.35 po starcie z trawiastego pasa na kierunku 29 szybowiec rozpoczął fazę wznoszenia. Podczas wznoszenia, na wysokości ok. 230 m AGL instruktor, chcąc uniknąć wlotu w odizolowaną ławicę chmur ok. 3/8 Sc, oddał gwałtownie drążek od siebie z jednoczesnym wyczepieniem liny wyciągarkowej. Manewr ten spowodował wpadnięcie prawym skrzydłem szybowca w opadającą na pilociku linę wyciągarkową, która zaczepiła o wewnętrzną prawą lotkę w pobliżu zawiasu mocującego ze skrzydłem. Wyciągarkowy odciął linę, która pozostała przy szybowcu. Pilot zachowując sterowność nad szybowcem, po wytraceniu w prawym zakręcie wysokości, wylądował bezpiecznie na pasie trawiastym. Nikt nie doznał obrażeń ciała. Lekkiemu uszkodzeniu w postaci przetarcia na długości ok. 6 cm uległ keson prawej wewnętrznej lotki szybowca. Po zdarzeniu przeprowadzono odprawę omawiając zaistniałą sytuację.

Przyczyna poważnego incydentu lotniczego:

Wykonanie niewłaściwego manewru w celu wyczepienia liny wyciągarkowej.

Okolicznością sprzyjającą zdarzeniu było wykonywanie lotów przy niskiej podstawie chmur.

Komentarz Komisji: trudno jest nie zwrócić uwagi, że przy prawidłowej organizacji lotów, zostałyby one przerwane w momencie obniżenia podstawy chmur do wysokości utrudniającej (uniemożliwiającej) wykonanie prawidłowego startu za wyciągarką. Jednak nawet w takim przypadku, prawidłowym działaniem ze strony instruktora powinno być przekazanie przez radio komendy do wyciągarkowego „PRZERWIJ CIĄG” i po ustaniu ciągu wyczepienie liny. Przerwanie ciągu przez wyciągarkowego mogłoby nastąpić również po utracie możliwości obserwacji szybowca np. po wleceniu w chmurę. Działanie instruktora polegające na gwałtownym oddaniu drążka w celu uniknięcia wlecenia w chmurę status było nieracjonalne gdyż szybowiec nie może zderzyć się z chmurą.

Komisja przypomina, że do podobnego zdarzenia doszło 1 sierpnia 2009 r. podczas lotów szkolnych na lotnisku Lublin Radawiec w wyniku czego dwie osoby odniosły bardzo poważne obrażenia, a szybowiec został doszczętnie zniszczony.

Komisja nie zaproponowała **zaleceń dotyczących bezpieczeństwa**.

Podpisy Komisji

Przewodniczący posiedzenia:	dr inż. Maciej Lasek	<i>podpis na oryginale</i>
Sekretarz Komisji:	mgr Agata Kaczyńska	<i>podpis na oryginale</i>
Członek Komisji:	mgr inż. Edward Łojek	<i>podpis na oryginale</i>
Członek Komisji:	mgr inż. Piotr Lipiec	<i>podpis na oryginale</i>
Członek Komisji:	mgr inż. Waldemar Targalski	<i>podpis na oryginale</i>
Członek Komisji:	dr inż. Stanisław Żurkowski	<i>podpis na oryginale</i>